

Mezinárodní politika ochrany klimatu

Klára Sutlovičová, FoRS

Jak dlouho o problému víme?

John Tyndall

(1820 - 1893)

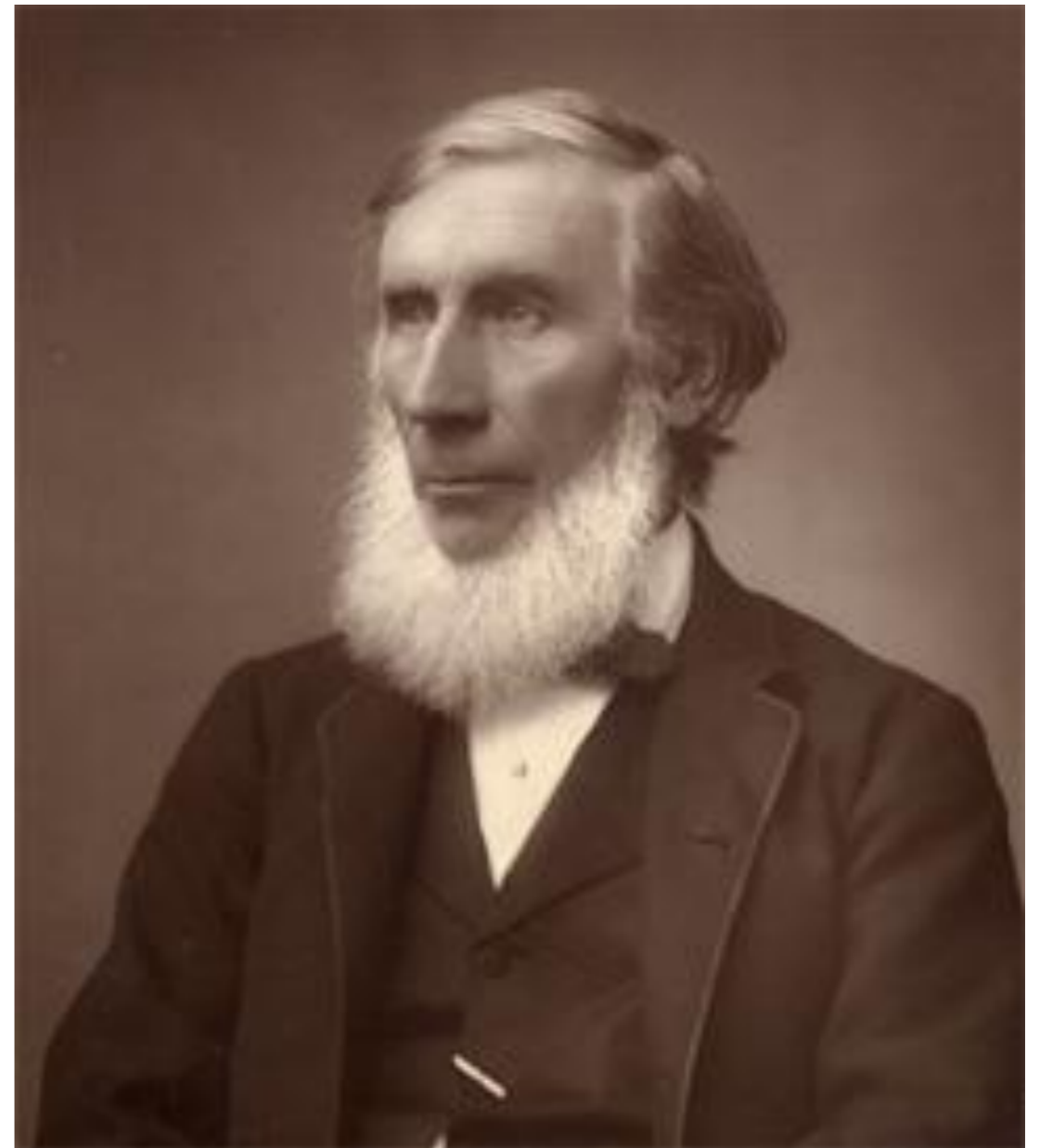
1859

**schopnost plynů
zachycovat teplo**

Svante Arrhenius

(1859 - 1927)

**vliv oxidu uhličitého
na teplotu**

Historie # 1

1979 první **Světová konference o klimatu (WCC)**

1988 založen **Mezivládní panel pro změnu klimatu (IPCC)**

1990 **První hodnotící zpráva IPCC:**

příspěvky cca 400 vědců

hlavní sdělení: změna klimatu je reálná a něco musíme udělat

1992 **Summit Země** (Rio de Janeiro):

Rámcová **úmluva OSN** (UNFCCC) o změně klimatu
připravena k ratifikaci společně
s úmluvami o biodiverzitě a dezertifikaci

“

The ultimate objective... is to achieve... stabilization of greenhouse

*gases in the atmosphere at a level that would **prevent dangerous***

anthropogenic interference with the climate system.

”

United Nations

Framework Convention on
Climate Change

UNFCCC – hlavní body

Je třeba v zájmu bezpečnosti lidí jednat - a to i přes vědeckou nejistotu

Vznešený cíl, ale co to znamená?

*„at a level that would prevent **dangerous anthropogenic** (human induced) interference with the climate system“*

Vyspělé země nesou hlavní zodpovědnost ve: snižování emisí, poskytování financí, transferu technologií a budování kapacit

Historie # 2

1995 První jednání smluvních stran UNFCCC
v Berlíně

Požadavky na snížení emisí dané Úmluvou nestačí –
zahájení jednání o silnější dohodě
(= Berlínský mandát).

1997 přijat **Kjótský protokol**

Kjótský protokol – hlavní body

Fakticky zmrazil emise skleníkových plynů v Evropě a několika dalších velkých ekonomikách (celkem 36 zemí)

Ale USA a Kanada odstoupily (a jejich emise dál rostly)

Vznikl v době, kdy země jako Čína nebo Indie měly ještě poměrně malé emise

Různé cíle pro snížení emisí: - 8 % až + 10 %

Výsledek: účastníci se země snížily emise celkem o 24 %
(požadavek byl 5 %)

10 zemí vypouštělo více emisí - nákup emisních kreditů

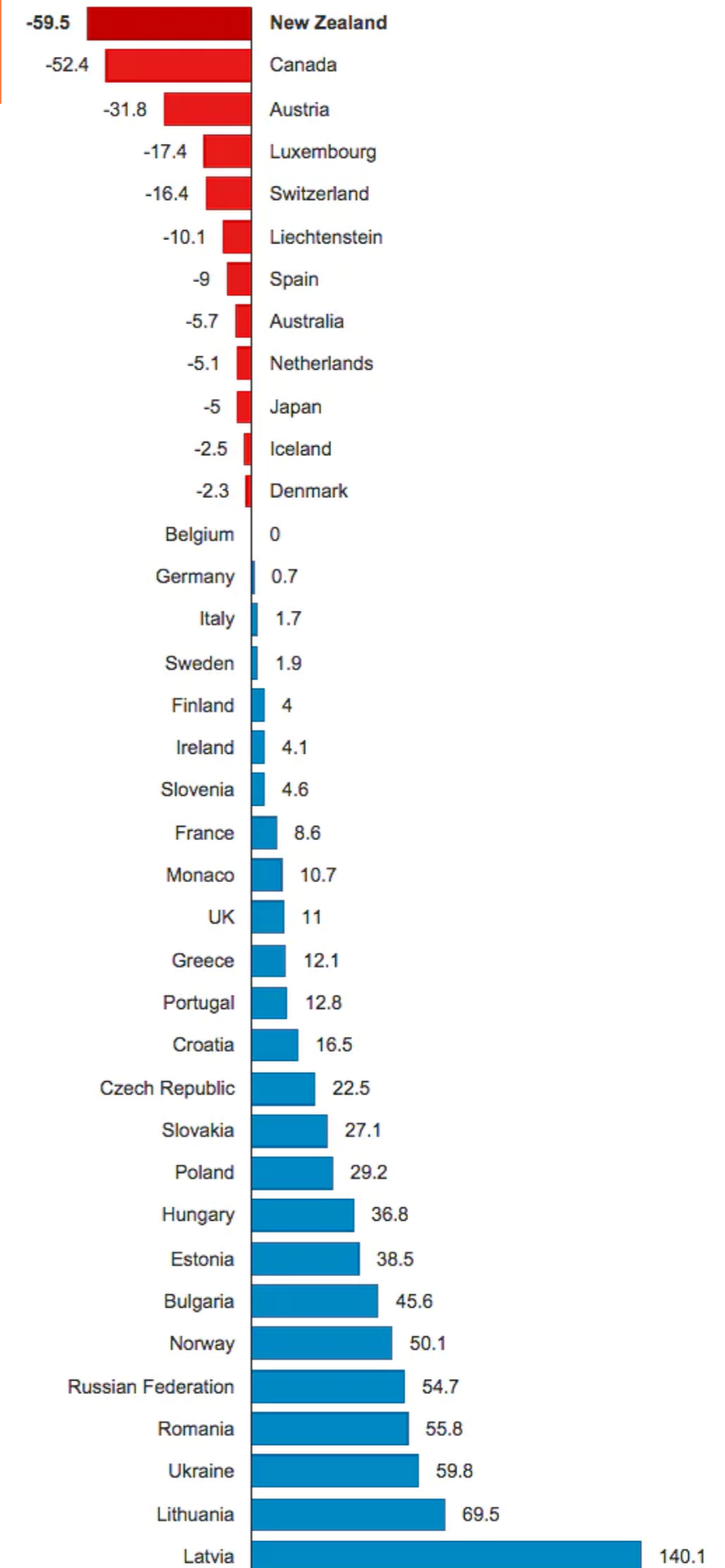
Historie # 3

2005 Kjótský protokol
vstupuje v platnost
(díky Rusku!)

2007 začíná vyjednávání
nové dohody
(s platností po roce 2012)

2009 Kodaň

Kyoto successes (blue) and failures (red)

Konference v Kodani 2009: velká očekávání

45 000 lidí

119 vrcholných politiků a politiků

Dohoda z Kodaně – hlavní body

2009: Kodaň

Shoda na cíli: udržet růst průměrné teploty na + 2oC

Bohaté státy budou dávat cca 100 miliard USD ročně na:

pomoc nejchudším zemím s adaptacemi na nevyhnutelné změny klimatu...

... a s investicemi do čistých technologií

(Světová banka: změna klimatu ohrožuje 1.3 miliardy lidí)

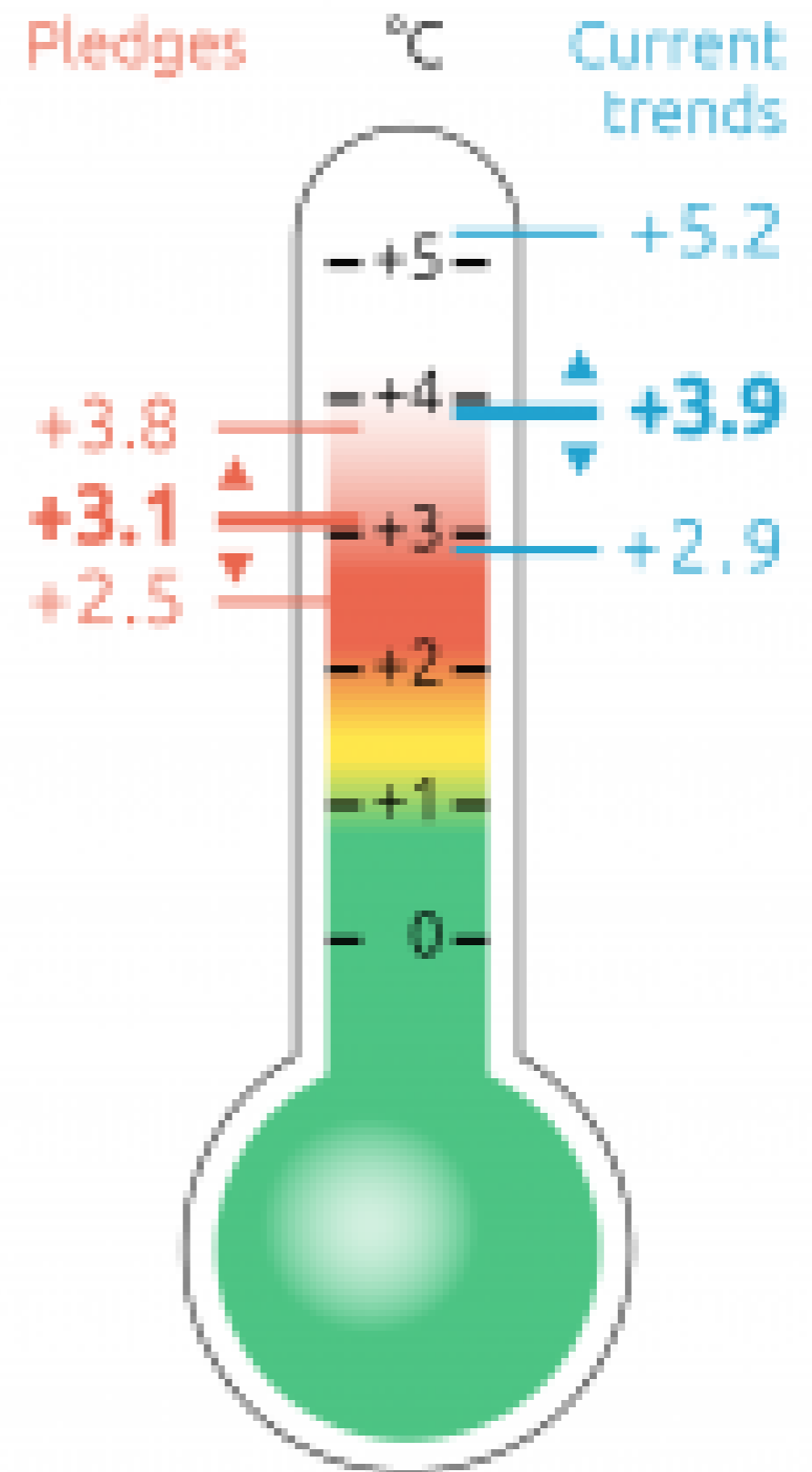
Rozsah finančních potřeb: stovky miliard USD ročně)

2010: Cancún (Mexiko) – **Zelený klimatický fond (GCF)**

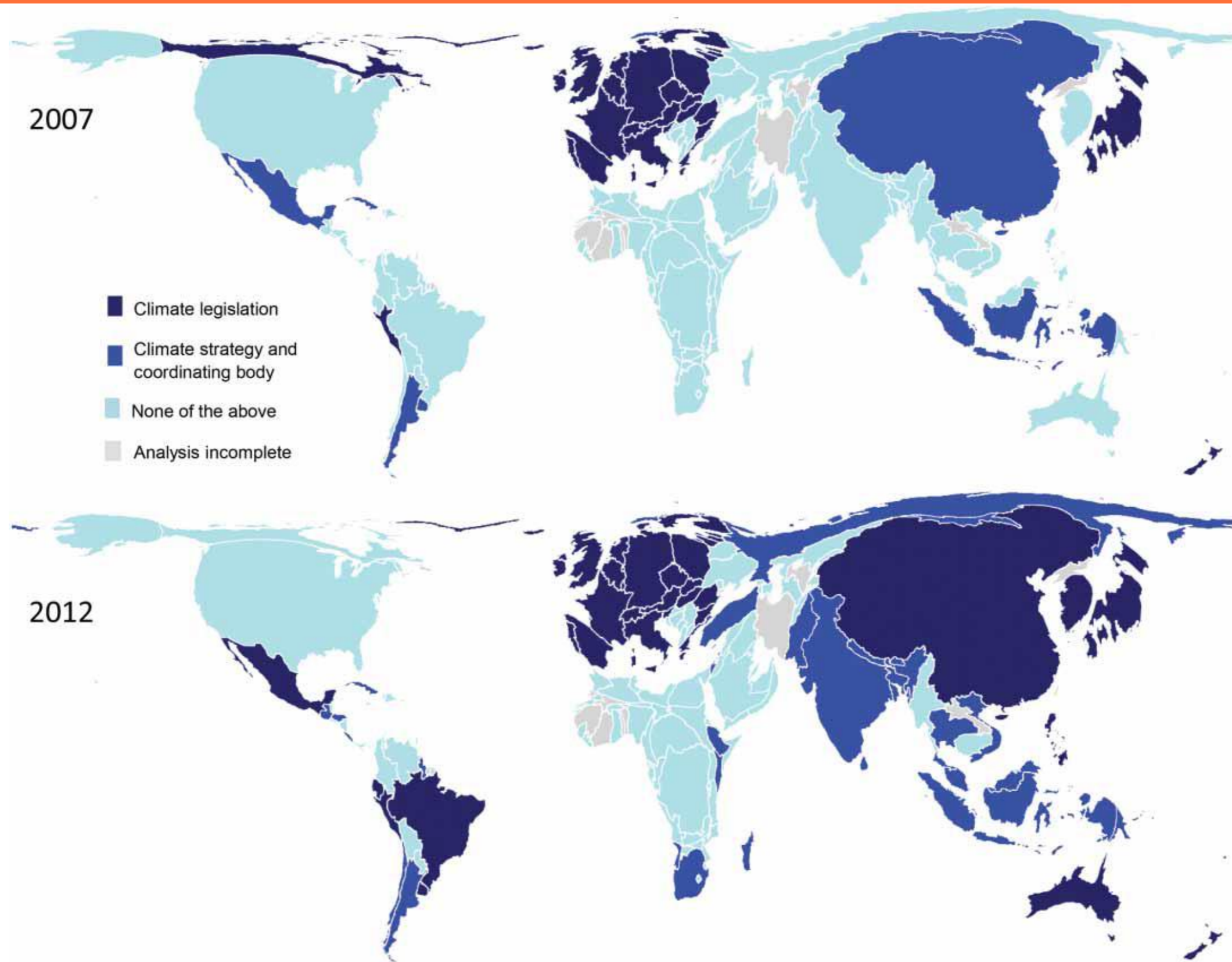
2011: Durban – nová dohoda v 2015, s platností pro všechny od 2020

A zatímco se jedná, emise...

<http://www.climateactiontracker.org/>

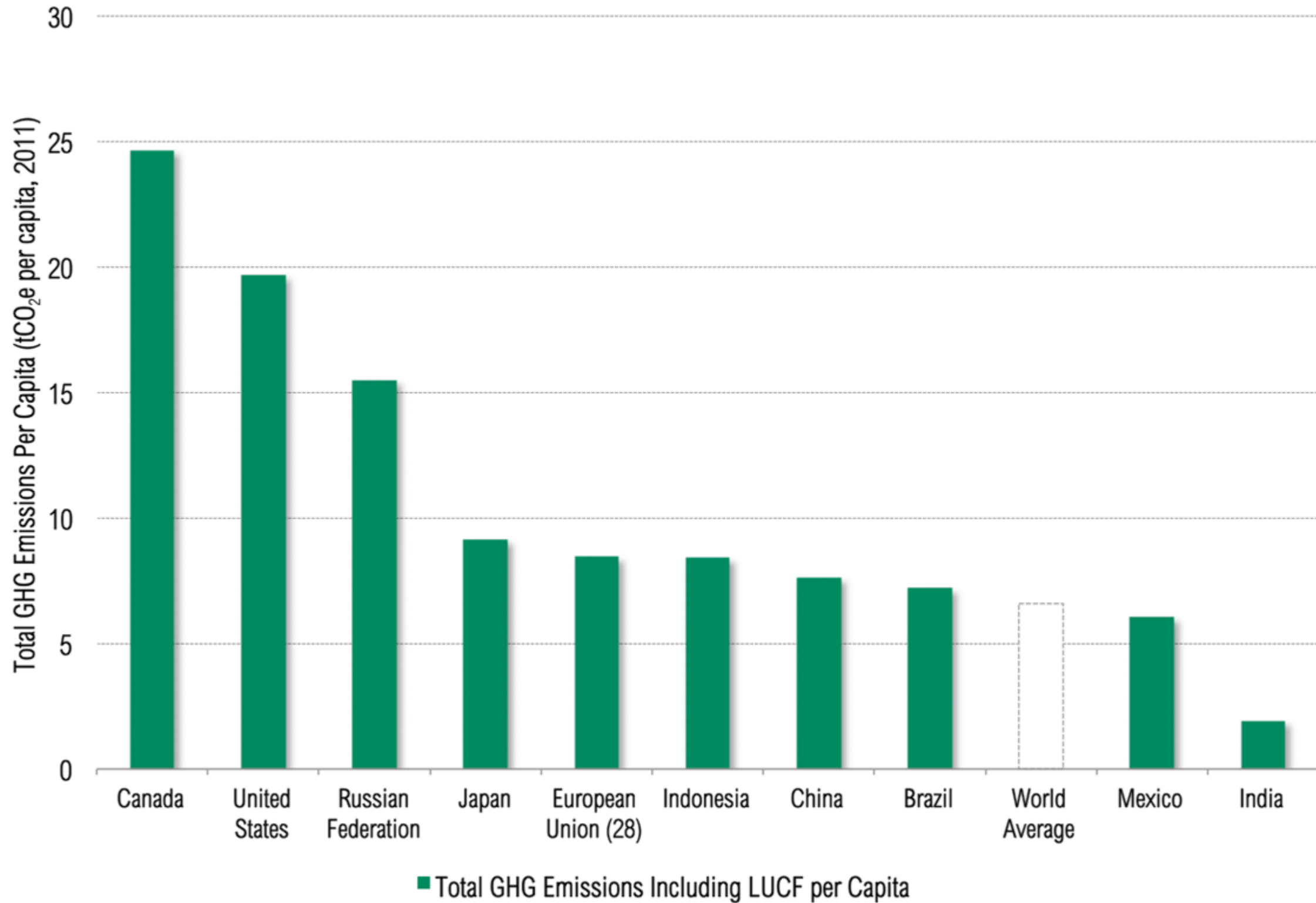

Země s opatřeními na ochranu klimatu 2007 vs. 2012

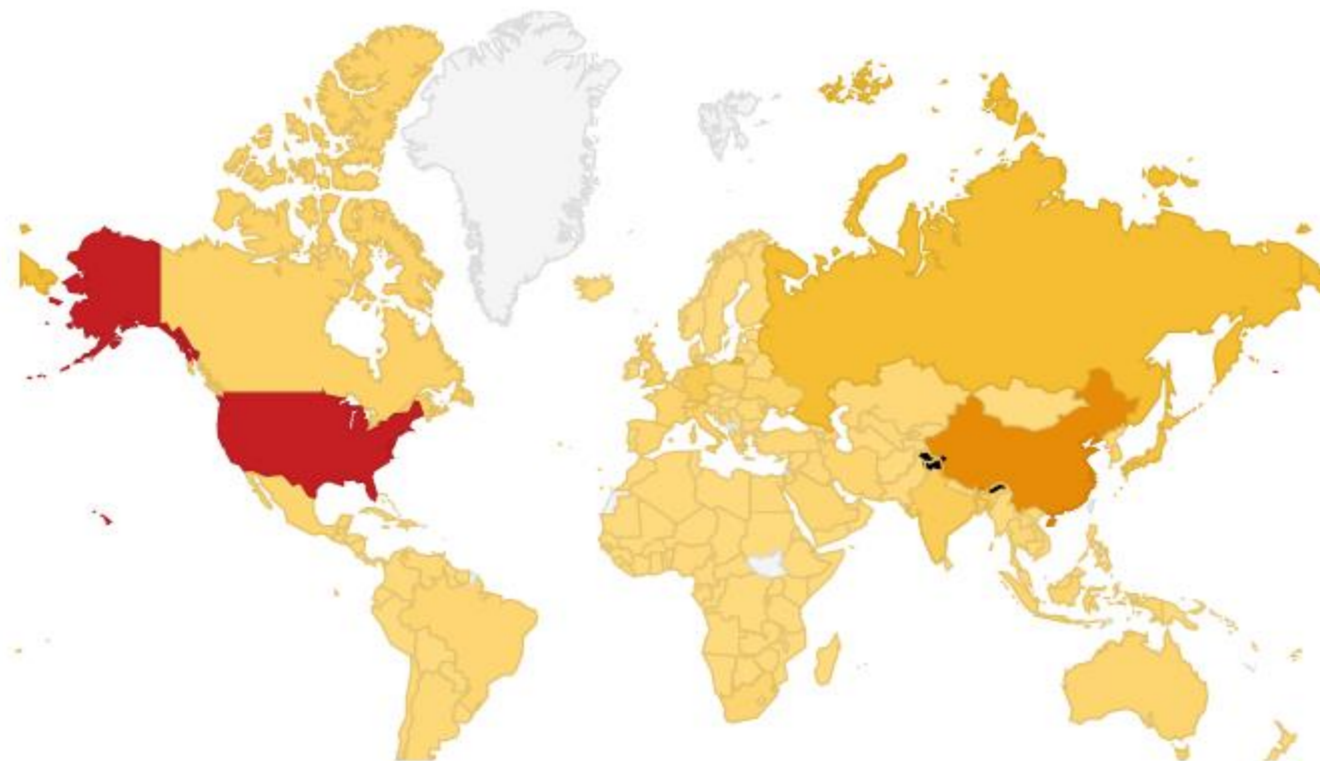

Hledáme řešení

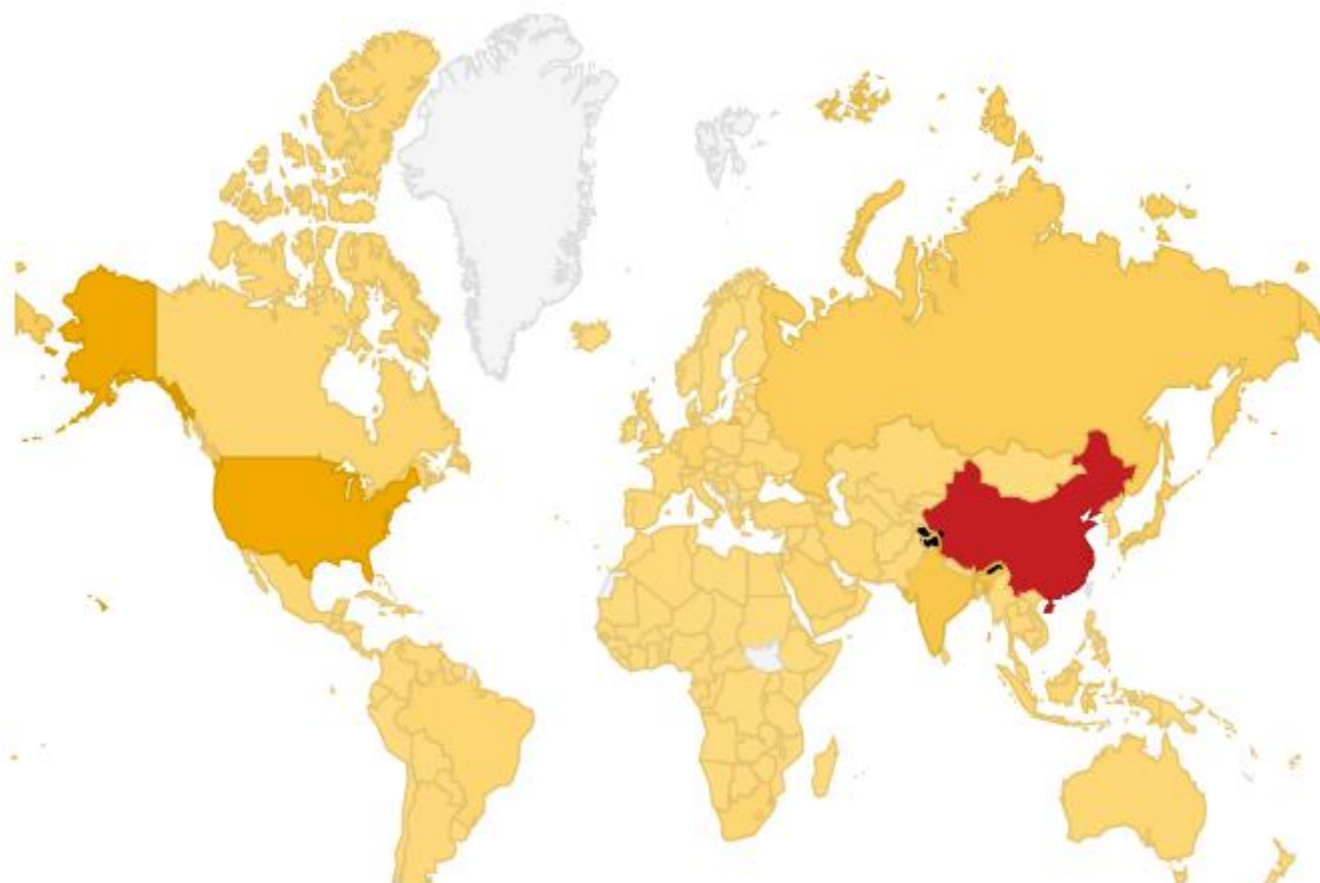
Per Capita Emissions for Top 10 Emitters

Emise
CO₂
1995

Emise
CO₂ 2014

Historie # 4

Dohoda USA-Čína o snižování emisí (pokles spotřeby uhlí v Číně, 1 uhelná elektrárna zavřena každých 10 dní v USA)

Čína s Japonskem staví více solárních elektráren než zbytek světa

Velcí investoři, města, univerzity přestávají podporovat fosilní paliva

Encyklika papeže Františka

V Paříži (2015)

Vystoupení hlav států na začátku konference (přes 150 vrcholných politiků a političek, solidarita, důvěra v multilaterální jednání)

Transparentní proces, bezpočet doprovodných akcí

Výsledky summitu v Paříži

Dohoda je **právně závazná** (a má silnou politickou podporu)

Všechny státy se budou podílet na naplňování dohody

Obsahuje závazný systém pro **monitorování a reportování**

Zpřísnění cíle: udržet růst globální teploty mezi
+ 2 oC a + 1,5 oC

Závazky lze pouze zpřísnovat, nikoli opačně

Veškeré antropogenní emise po 2050 by měly být kompenzovány
ukládáním uhlíku

Adaptace a resilience stejně důležité jako
snižování emisí

Revize postupu každých 5 let

Výsledky: kdo a o kolik bude snižovat emise

Přístup „zdola nahoru“ – národní příspěvky
ke globální smlouvě

Hlavní bod, drtivá většina vznikla před Paříží (187 zemí)

USA i Evropa snižují emise

Čína omezí růst emisí

Rozvojové země přicházejí s řadou vlastních iniciativ
(rozvoj OZE, omezení odlesňování apod.)

Prozatím nepostačují ani na 2 oC, ale klíčové jako první krok

Revize každých 5 let

Výsledky: nová spojení

Uznání, že klimatické škody budou větší než náklady na řešení posunulo tradiční vnímání role bohatých a chudých států v ochraně klimatu

Důvěra, že pokud udělá někdo něco navíc, sníží se rizika pro všechny

Jasná odpověď na argument, že „ostatní nedělají nic“

Nové druhy spojení mezi státy, regiony, městy, investory, byznysem a nevládními organizacemi

Jak to vidí byznys

The image is a screenshot of a web browser displaying a Fortune magazine article. The browser's address bar shows the URL: fortune.com/2015/12/14/paris-climate-deal-sinks-coal-stocks-lifts-renewable-energy/. The page features the Fortune logo and a navigation menu with categories like NEWS, POPULAR, VIDEOS, and FORTUNE 500. The main article title is "Paris Climate Deal Sinks Coal Stocks, Lifts Renewable Energy" by Reuters, dated December 14, 2015. Below the title are social media sharing icons for email, Twitter, Facebook, and LinkedIn. The article's main image shows a worker in a white hard hat and yellow safety vest standing in a vast field of solar panels. The browser's taskbar at the bottom shows the Windows logo, several application icons, and the system tray with the time 12:22.

Paris Climate Deal Sinks Co...

fortune.com/2015/12/14/paris-climate-deal-sinks-coal-stocks-lifts-renewable-energy/ Hledat

TIME INC. NETWORK : F FORTUNE M MONEY T TIME SI SPORTS ILLUSTRATED G GOLF TL TRAVEL + LEISURE P PEOPLE MORE

MENU FORTUNE SUBSCRIBE

NEWS POPULAR VIDEOS FORTUNE 500

"Ghost Screenings" and Fraud Hit Chinese Cinema 4:15 AM EST

What Iran's Elections Mean for its Future 3:00 AM EST

The Surprising Reasons Why Most Girls Don't Code 1:00 AM EST

Target Doubles Down on Healthy, Eco-Friendly Products 12:02 AM EST

Bernie Sanders Just Changed the Democratic Presidential Race MARCH 8, 2016

In Victory, Donald Trump Tries a New Tack: Nice Guy MARCH 8, 2016

3 Ways to Avoid Hiring a Terrible Employee MARCH 8, 2016

In Michigan, Donald Trump Takes Control MARCH 8, 2016

FINANCE INVESTOR'S GUIDE

Paris Climate Deal Sinks Coal Stocks, Lifts Renewable Energy

by Reuters DECEMBER 14, 2015, 12:35 PM EST

✉ 🐦 f in

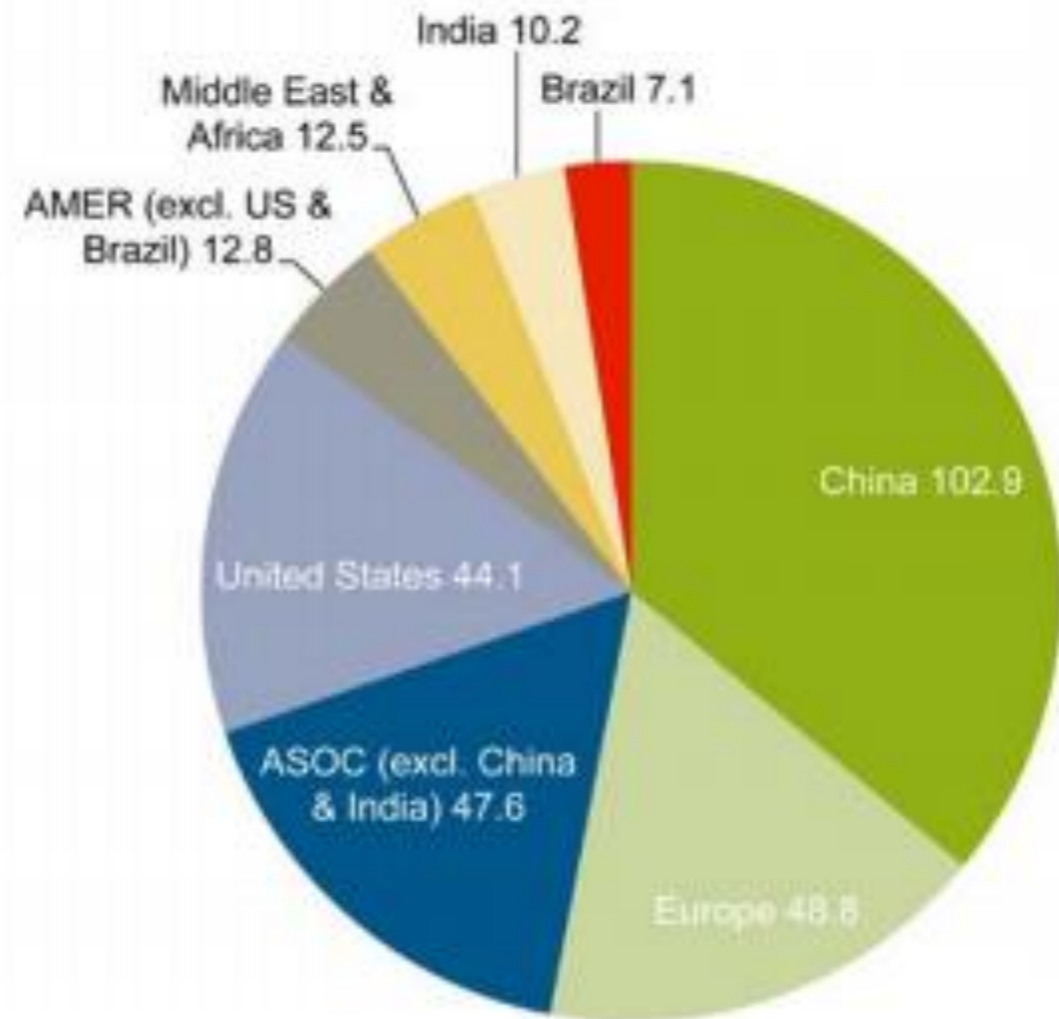

CS 12:22

Jak to vidí Čína

V roce 2016 vláda zastavila výstavbu nových uhelných elektráren v 15 regionech po celé Číně, uhlí je stále více nahrazováno OZE, zemním plynem a jadernými zdroji.

FIGURE 13. GLOBAL NEW INVESTMENT IN RENEWABLE ENERGY BY REGION, 2015, \$BN

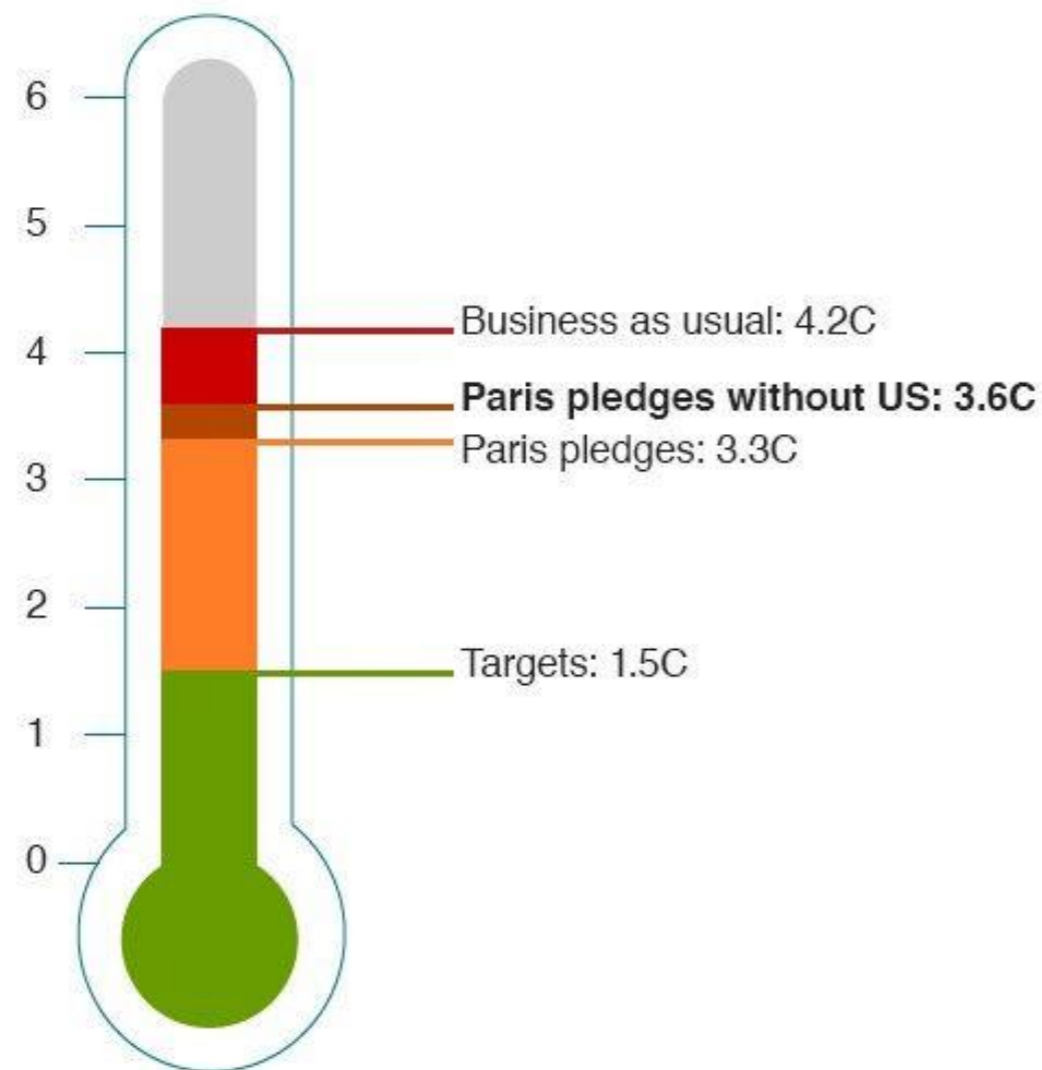
New investment volume adjusts for re-invested equity. Total values include estimates for undisclosed deals.

Source: UNEP, Bloomberg New Energy Finance

Jak to vidí D. Trump

Increase in global temperature by 2100

C°

Uncertainty range on US prediction is 2.1C to 4.7C

Source: Climate interactive

BBC

769 000 pracovních
míst v čisté energetice
(OZE)

187 000 pracovních
míst ve fosilní
energetice

[Climate Deregulation Tracker](#)
na webu Columbia Law School

Klimapolitika EU

2007 schválen **Klimaticko-energetický balíček 2020:**

20 % snížení emisí

20 % energie z OZE

20% zlepšení energetické účinnosti

2009 **přijata legislativa k implementaci cílů**

2014 schválen **rámec pro klima a energetiku do roku 2030:**

alespoň 40 % snížení emisí

alespoň 27 % podíl OZE na konečné spotřebě

alespoň 27 % zlepšení energetické účinnosti

2016 **legislativní návrhy, reforma emisního obchodování**

Nová zpráva IPCC k oteplení o 1,5 stupně

Omezení nárůstu teploty na 1,5 stupně Celsia má mnoho výhod pro lidi i přírodu

Vyžaduje to ale:

rychlou a důkladnou transformaci všech sektorů (využití území, energetika, průmysl, doprava, budovy, města)

globální emise oxidu uhličitého musí v příští dekádě klesnout o 45 % oproti úrovni v roce 2010

a dosáhnout „čisté nuly“ do roku 2050 (tj. veškeré zbývající emise, které vyprodukujeme, budou z atmosféry odčerpány pomocí přírodních či technických opatření)

Zastínila miliardáře i státníky. Hvězdou fóra v Davosu je 16letá ekoložka

24. ledna 2019 18:16

Mediální hvězdou Světového ekonomického fóra v Davosu je šestnáctiletá ekologická aktivistka Greta Thunbergová. Copatá Švédka s Aspergerovým syndromem zajímá novináře víc než většina z přítomných politiků a byznysmenů. Greta inspirovala mezinárodní hnutí, když kvůli klimatu chodila místo do školy před parlament.

Brussels climate protest: More than 10,000 children skip school to join demonstration in Belgian capital

Students aim to turn rallies into weekly events

Staff and agencies Brussels | Thursday 17 January 2019 16:33 |

858 shares |

Click to follow
The Independent

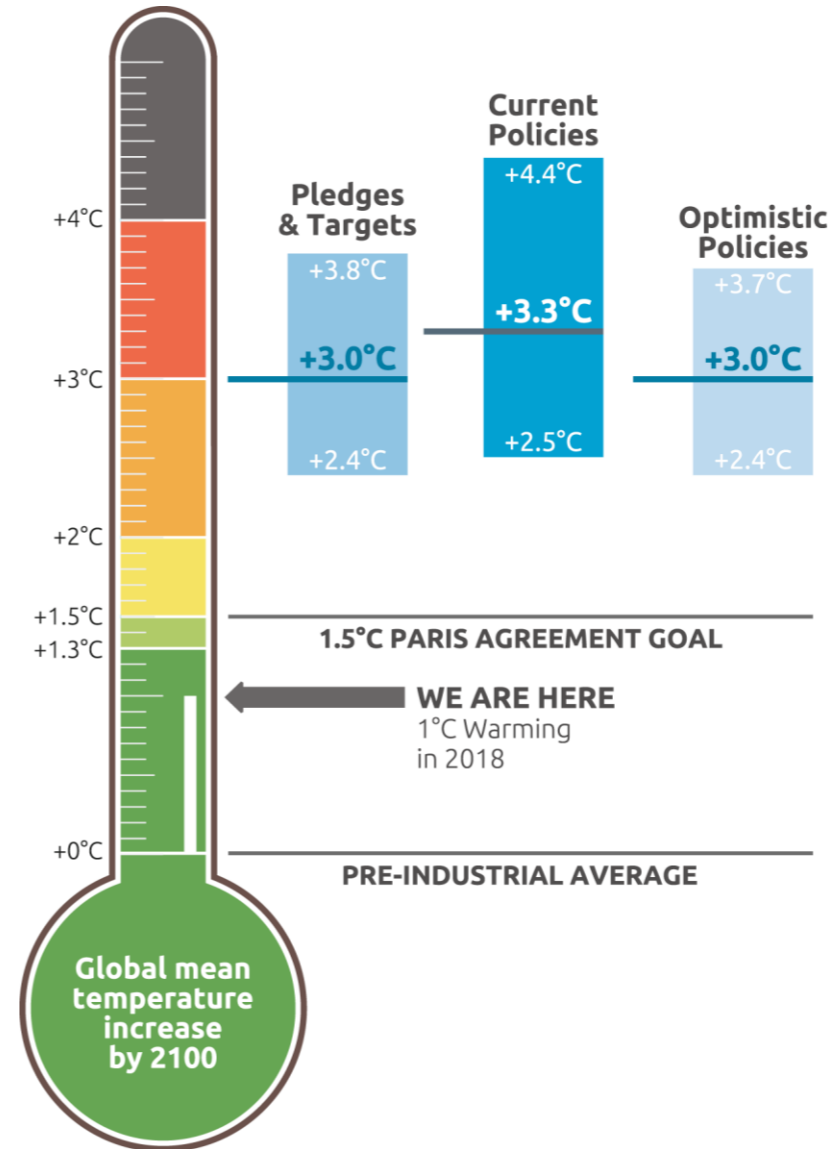
Současný mezinárodní kontext

Pravidla pro naplňování Pařížské dohody jsou téměř připravena, ovšem tempo snižování emisí je příliš pomalé

USA odstupují – 4.11.2020

Čína v roli globálního hráče

Potížisté v Madridu: USA, Brazílie, Čína, Japonsko, Indie, Austrálie, Saudská Arábie

CAT warming projections
Global temperature increase by 2100

December 2018 Update

EU - další kroky

Potvrzení dlouhodobé strategie ochrany klimatu EU (6/2020)

EU Green Deal – 55 % + link na debatu k EU Budget (6-9/2020)

Summit EU-Čína, Lipsko (9/2020)

COP26 Glasgow: navýšení cílů klíčové (11/2020)

Konec uhelné energetiky: již 15 států v Evropě, loni přibyly 4, včetně Německa

ČR - další kroky

Klimatická neutralita – praktický plán implementace

EU Green Deal – pozice k 50-55 %

Integrovaný energeticko-klimatický plán

Rozhodnutí Uhelné komise

Adaptační strategie a akční plán – realizace opatření

Znečištění ovzduší, lokální topeniště

Pokračovat v úspěšné a populární Zelené úsporám

Pomoci domácnostem s vlastní výrobou energie

Just transition mechanism, EU budget – plán investic

Financování klimatické politiky

Pařížská dohoda:

Nejméně 100 miliard USD ročně od roku 2020
na klimatická opatření

Povinně rozvinuté země, rozvojové země dobrovolně

Každé 2 roky rozvinuté země zveřejní finanční plány

Vyvážené investice do snižování emisí a adaptací
(50 % na 50 %)

Podstatná část peněz bude rozdělována
přes Zelený klimatický fond (GCF)

Finance – potřeby vs. realita

Roční náklady na adaptaci rozvojových zemí podle UNEP:
140-300 mld. USD do roku 2030

Potřeba investic do čistých technologií: řádově stovky
miliard USD ročně

Současná výše poskytovaných financí dle OECD: 50 mld.
USD

Na „čekačce“ Zeleného klimatického fondu (GCF) je nyní
824 projektů, chybí 18 mld. USD

Příspěvky ČR

Výše poskytnutých financí se mezi lety 2010 až 2018 ČR pohybovala v rozmezí 75 až 223 milionů Kč ročně

(tj. asi 4 promile českého HDP, podobně v ostatních zemích V4)

Politika ochrany klimatu (MŽP, 2017) navrhuje růst příspěvků na úroveň cca 1,8 miliard Kč ročně v roce 2030 (tj. na současný průměr zemí EU)

Klimatické finance jsou součástí zahraniční rozvojové spolupráce

Děkuji za pozornost